NÁDI SUTTOGÓ

SZÉPVÍZ KÖZSÉG HAVILAPJA I. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM, 2011. JÚNIUS

MÁRIA ÚT

SZÉPVÍZ KÖZSÉG HATÁRÁBAN

A csíkszentmiklósi fiatalok a Mária út jelzőtábláinak festése közben

A Mária Út – Via Mariæ a Közép-európai népek Mária tiszteletére épít, és a Szűz Mária kegyhelyeket kapcsolja össze. Célja, hogy Közép-Európa vallási értékeit egységes rendszerré szervező spirituális turista útvonal és zarándok útvonal-hálózat épüljön ki Európa ezen régiójában, összeköttetést teremt kelet-nyugati irányban az osztrák Mariazell, Budapest, Máriapócs és az útvonal végállomását jelentő Csíksomlyó között, valamint észak-déli irányban Czestochowa, Esztergom, Budapest, Máriagyűd és Medjugorje között. Hozzájárul a helyi turizmus fejlődéséhez, rendszerbe foglal olyan látnivalókat, „rejtett kincseket", amelyeket ma csak kevesen keresnek fel, ugyanis elsősorban a természetben vezeti útvonalát. Gyalogos és későbbi kerékpáros vonalvezetése igyekszik elkerülni a forgalmas közutakat.

RÉSZLETEK AZ 5. OLDALON

A ÖNKORMÁNYZAT HATÁROZATAIBÓL

4 sz. határozat – 2011. március 16. – A szociális segélyben részesülő munkaképes személyek által végzett helyiérdekű munkák 2011. évi tervének jóváhagyása

5 sz. határozat – 2011. március 16. – A szociális juttatások megállapításához szükséges létszükséglet feletti javak értékesítéséből származó jövedelem meghatározása

6 sz. határozat – 2011. március 16. – A házasság közigazgatási úton történő felbontásáról szóló szabályzat elfogadása és a felbontáshoz szükséges adminisztratív illeték megállapítása

7 sz. határozat – 2011. március 16. – Büntetés megállapítása azon magánszemélyek és jogi személyek számára, akik nem kötöttek szerződést a hulladékszállító vállalattal.

8 sz. határozat – 2011. április 13. – A 101. számú községi út felújításának jóváhagyása.

9 sz. határozat – 2011. április 18. – A 2010-es esztendő végleges pénzügyi kimutatásának jóváhagyása.

10. sz. határozat – 2011. április 22. – A 101 számú községi út adminisztrálásának átadása a felújítás idejére.

11. sz. határozat – A Templom utca felújításának jóváhagyása;

12. sz. határozat – A szépvízi kulturális központ felújításának jóváhagyása;

13. sz. határozat – 2011. május 9. – A „Vásárút" feljavításának jóváhagyása;

14. sz. határozat – 2011. május 30. – A csatorna és vízszolgáltatás díjának megállapítása;

15. sz. határozat – 2011. május 30. – A Hargita Víz egyesület alapító okiratának és működési szabályzatának módosítása;

16. sz. határozat – 2011. május 30. – A csatorna és vízhálózat átadási szerződésének módosítása.

NEM MÓDOSULT A VÍZ- ÉS CSATORNA-DÍJ

víz-díj = 1,67 + ÁFA =2,07 lej/m^3
csatorna -díj = 1,00 + ÁFA =1,24 lej/m^3

ITT JÁRT ÚJKIGYÓS KÜLDÖTTSÉGE

Gazdasági együttműködésről tárgyaltak az elmúlt hónap végén a község vállalkozói és az újkigyósi delegáció képviselői. A magyarországi testvértelepülés kezdeményezésére létrejött találkozó célja a közös üzleti lehetőségek feltérképezése volt. A megbeszélésen részt vett a testvértelepülés polgármestere, Szebelédi Zoltán valamint egy fémipari vállalkozó és az újkigyósi gazdakör elnöke. A tanácskozáson körvonalazódott, hogy elsősorban a faipari termékek valamint a tejtermékek – a juh és a tehénsajtok – iránt lenne érdeklődés a magyarországiak részéről, ugyanakkor speciális fémmegmunkálást tudnának elvégezni a szépvíziek.

Az újkigyósiak elsősorban az otthon megtermelt zöldség és gyümölcs értékesítésében látnának lehetőséget Szépvíz községben.

A SZÉPVÍZI POLGÁRMESTERI HIVATAL ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE:

Hétfő – Csütörtök:08,00-15,00
Péntek: 08,00-14,00

Telefon: 0266325282
Fax: 0266325203

BÜNTETNI FOGJÁK

Idéntől változott a szemétszállítás díjának befizetési módja. Míg az előző években az éves adó részét képezte a szemétszállítási díj, idéntől ez megszűnt. Így a lakosság a szolgáltatóval, azaz az AVE céggel kellett egyéni szerződést kössön, ami alapján a cég képviselője gyűjti a szemétdíjat.

Ezt a szerződést mostanig a lakosság nyolcvan százaléka kötötte meg. Mivel sokan voltak, akik nem kötöttek szerződést a szemét elszállítására, ezért a hivatal felszólításokat küldött ki a lakosságnak. Azok, akiknek még mindig nincs szerződésük a AVE céggel, legkésőbb július 15-ig meg kell kössék ezt, ellenkező esetben a hivatal az érvényben lévő törvénykezés alapján büntetéseket fog kiszabni – hívta fel a figyelmet Balázs Gáspár alpolgármester. A helyi tanács hetes számú határozatának értelmében 500-1000 lej közötti összegre büntethetők azok a magánszemélyek, akik nem kötnek szerződést a háztartási hulladékkezelő szolgáltatóval. Amenyiben jogi személyek nem kötnek szerzést a szolgáltatóval 2000-2500 lej közötti bírság szabható ki rájuk.

FALUSZÉPÍTÉSI VETÉLKEDŐ

Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala idén is meghirdeti Faluszépítési és virágosítási programja keretében a **Legrendezettebb kapu eleje** vetélkedőt. Az előző évekhez hasonlóan az évértékelő falugyűlések keretében kerül sor majd az eredmények kihirdetésére.

ANYAKÖNYV
2011. MÁJUS

Születések:

Szépvíz – Barabás Fanni
Csíkszentmiklós –
Csíkborzsova –
Bükkloka –

Elhalálozás:

Szépvíz – Pál Rozália
Csíkszentmiklós –
Csíkborzsova – Demeter Juliánna
Bükkloka –

Szépvíz Község Polgármesteri Hivatalában házasságot kötöttek:

Szakács Árpád és Bogos Gyöngyvér
Péter Loránd és András Melinda
Fekete Örs és Deák Ildikó

NÁDI SUTTOGÓ - Szépvíz község havilapja **Kiadó**: Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala **Felelős kiadó**: Ferencz Tibor
Szerkesztők: Daczó Dénes, Daczó Katalin; **Munkatársak:**Balázs Gáspár, Bíró László, Gábor Zoltán, Gál Antal, Gergely Géza, György Beáta, Kovács Károly, Kuna Csaba-Tibor, Nagy Árpád, Szatmári Domokos, dr.Vikárius Károly, dr. Vitos Erika, Timár Katalin;
Tördelő: Daczó Dénes**; E-mail:** nadisuttogo@gmail.com; **Te**l: 0723572097;
Nyomda: Alutus Csíkszereda; **A megjelenést támogatja:** Hargita Megye Tanácsa; Megjelenik 1300 példányban

RÉGISÉGEK KIÁLLÍTÁSA ÉS VÁSÁRA

Igen értékes kiállítást látogathattak meg az érdeklődök május 28-29-én a szépvízi Kaszinóban. Három helyi gyűjtő – Bíró László, Péter Alfréd és Vándor Károly – tulajdonát képező tárgyak, eszközök kerültek a nagyközönség elé. A kiállítás alkalom volt arra, hogy mindannyian szembesüljünk a községben rejlő értékekkel, ugyanakkor meggyőződhettünk arról, hogy minden értékes lehet, ami a múltról, elődeink munkásságáról beszél. A kiállítás megnyitóján Ferencz Tibor polgármester bejelentette: látva a kiállított anyag sokszínűségét úgy véli, hogy megérett az idő egy tájház létrehozására Szépvízen is.

A tematikusan elhelyezett tárgyak között voltak gyertyatartók, egyházi tárgyak és könyvek, harci eszközök, világháborús relikviák, de a polgári élet bútorait, lámpáját is szemügyre lehetett venni. Volt például 170 darab gyertyatartó, 20 db. asztali lámpa, 30 db. rézhűzli, 1848-as forradalmár kardja, német sisak, kolumbiai gramofon, ónémet és belgiumi óra. A kiállított anyagok között hangsúlyosan voltak jelen a népi, falusi háztartás berendezéséhez tartozó kellékek: falvédők, hozományos ládák, varrottasok, írásos falvédők valamint a népi mesterségekhez kapcsolódó eszközök.

Az első ilyen jellegű időszakos kiállítás is bizonyította: szükség van a gyűjtők munkájára és az összegyűjtött értékek bemutatására, mert ezáltal a még fellelhető kincsek talán nem kerülnek kidobásra, elkótyavetyélésre.

DACZÓ DÉNES

TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉG GAZDÁK SZÁMÁRA

Június 1-től újra igényelhető a 141-es (ismertebb nevén az 1.500 eurós), félig önellátó gazdaságoknak szóló támogatás. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy kivételesen ebben a fordulóban - június 1. és 30. között - az Európai Unió támogatja a pályázati csomag összeállításának költségeit is, így a pályázatkészítés ingyenes!

A pályázatról röviden:

Támogatást kaphat minden olyan gazdaság, amely teljesít néhány minimális követelményt.

A támogatás 3 éven át, évi 1.500 euró,

A vállalt fejlesztés elérése esetén a három év után + 2 évig további 1.500 euró,

Ha a vállalt fejlesztés nem valósult meg, a megkapott 3x1,500 eurót nem kell visszafizetni!

Bővebb tájékoztatás naponta 10:00 és 15:00 óra között a Pogányhavas Kistérségi Társulás irodájában, Csíksomlyó, Szék útja, 123. alatt, vagy a 0266/316 035-ös telefonszámon.

NÉPI FÜRDŐ ÉPÜL BORZSOVÁBAN

A napokban kezdtek hozzá a borzsovai fürdő építési munkálataihoz. A népi fürdő egy hónap alatt, részben kalákával készülhet el.

A fürdő kiépítését Hargita Megye Tanácsa, Szépvíz Polgármesteri Hivatala valamint a Borzsovai Közbirtokosság finanszírozza. Hargita Megye Tanácsa a turisztikai program keretében harminc ezer lejjel járul hozzá a fürdő építéséhez, ugyanakkor a helyi polgármesteri hivatal is harminc ezer lejt különített el erre a célra költségvetéséből.

A Borzsovai-patakban lévő fürdőt még Orbán Balázs is megemlíti, és a fürdő környéke ma is kedvelt pihenőhelye a helyieknek, sőt sokan Szeredából is kijönnek ide.

A most épülő népi fürdőt Sólyom Barbara kert és tájépítész tervezte.

A kalákára Geréd Istvánnál lehet jelentkezni.

A SZÉPHAVASI KÁPOLNA ÉS A PÜNKÖSDI BÚCSÚ

Székely népünk már a XV. században Mária-ünnepeken Somlyón gyűlt össze imádkozni a Boldogságos Szűz Máriához. A pünkösdszombati búcsújárásra a moldvai csángók is évszázadok óta elzarándokoltak. Jövet megálltak a széphavasi kápolnáknál, ahol megpihentek és misét hallgattak.

Széphavason feltehetően két kápolna létezett: az egyik a Szentlélek, a másik a Csodatevő Szűz tiszteletére építve. A széphavasi kápolnáról Kun Szerafin ferences szerzetes 1630-ban a római Kongregációnak írt jelentésében tesz jelentést, melyben felsorolja Erdély havasait, köztük Széphavast és megjegyzi, hogy ez a Boldogasszony havasa Csíkban, ahol most is áll a Csodatevő Boldogasszony kápolnája. 1649-ben Jegenyei Ferenc ferences több búcsú engedélyezéséért folyamodott Rómába, mindjárt a széphavasi kápolnák részére pünkösd másodnapjára és teljes búcsút kért X. Ince pápától: „In capellis Alpium Szep Havas pro secunda die pentecostes indulgentiae plenariae." Ezek egyben a legkorábbi hiteles adatok a csíksomlyói pünkösdi búcsúról. Aligha lehet kétséges, hogy a széphavasi kápolna azért szerepel egyszerre a somlyói búcsúval, mert a Moldvából érkező, Csíksomlyóra igyekvő pünkösdi zarándokok itt megpihentek, és misét is hallgattak. Erről tudósít Losteiner Leonárd, ferences szerző 18. század végi, sokak által idézett leírása.

Szépvízi keresztalja Csíksomlyón 1941, VI: 1-én

Csíksomlyói bucsú 1996

„A moldovai csángók, akik Széphavason a Szentlélek-kápolnánál találkoztak egymással és csíki rokonaikkal, s zászlóikat egybeérintve üdvözölték egymást; aztán innen indultak együtt a búcsúra a <<Zúg az erdő, zúg a levele Mária örömére>> kezdetű énekkel."

Sztojka Zsigmond (1749-1759) püspök 1751-ben letiltotta a széphavasi kápolnákhoz vezetett processiót. A vallási gyakorlatokra vonatkozóan több szigorítást vezetett be. Később Gróf Batthyány Ignác (1780-1798) erdélyi püspök a zarándoklások és búcsújárások ügyében, Sztojka püspökhöz hasonlóan intézkedett. Ennek köszönhetően a kápolna fokozatosan tönkrement. A kápolnából a csíkszentmiklósi plébániára került a kápolna cibóriúma, valamint a kehely, derül ki az 1817-es vizitációs jegyzőkönyvből. A kápolna harangja a szépvízi Havas Boldogasszony kápolnába került, amelyen a következő felirat állt: „Öntette Csutak András Széphavas 1753" - derül ki az 1869-es vizitációs jegyzőkönyvből. Ezt a harangot az I. világháborúban elrekvirálták. Ez a harang nem tévesztendő össze azzal az 1716-ban öntött haranggal, amely a szépvízi iskolában elhasadva található.

Mára már csak a széphavasi kápolna kör alapú romjai láthatók, jelezve az utókornak azt az irányt, amely felöl jöttek és jönnek mind a mai napig búcsúra távolabb élő testvéreink.

SZÉPVÍZ ÉS A CSÍKSOMLYÓI PÜNKÖSDI BÚCSÚ

A szépvíziek is évszázadok óta elzarándokolnak Csíksomlyóra pünkösd szombatján hálát adni a Boldogságos Szűznek. Különös esemény történt 1935-ben Szépvízen a csíksomlyói búcsú napján, amikor tűz pusztított a faluban. Erről a búcsús napról a Szépvízi Domus História a következőket írja: „1935. junius 8-án gyermek játszásból támadt tűz, és hamvasztotta el Barabás Dénes, Barabás Gyula, Imre Balázs és Csorba József gazdáknak csűrjeit a felső tízesben a gyimesi úton. Éppen pünkösd szombatja volt s így a somlyói búcsúra éppen átvonuló gyimesi csángók is derekasan kivették részüket a délelőtt 10 órakor keletkezett tűznek az oltásában."

1949-1990 között nyilvánosan nem lehetett részt venni a pünkösdszombati csíksomlyói zarándoklaton. 1990 óta minden évben több százan zarándokolnak el Szépvízről Somlyóra, hogy ott lelkiekben és a Szentlélek ajándékaival eltelve és megerősödve térhessenek haza és vissza a mindennapi életbe.

GÁL HUNOR
IV. évf. kispap

MÁRIA ÚT SZÉPVÍZ KÖZSÉG HATÁRÁBAN

A Mária Út kiépítése a 2006. évben megalakuló Mária Út Egyesület megalapításához köthető Magyarországon. Erdélyben 2009-ben kezdődött el a szervezkedés, és 2011-re jutottunk el arra a szintre, hogy az útvonal megépüljön. A minta Európa talán a legjelentősebb és eddig a leghosszabb zarándokútja, a Szent Jakab sírjához vezető zarándoklat útvonala (Camino). A XX. század közepén még csak a spanyol kultúrkörben volt ismert, mára évi 200.000-nél több zarándokot jelent.

Ezen minta szerint a Mária Út keletnyugati tengelye az ausztriai Mariazelltől az ország legnagyobb zarándokhelyéig, vagyis Csíksomlyóra vezet, mintegy 1400 km-es távon, amelyet gyalogosan hatvan nap alatt lehet bejárni. Később a déli vonal kiépítése is elkezdődik Gyulafehérvár-Máriaradna irányába.

Hargita megyében, szűkebb hazánkban a kettős észak-nyugati vonal Gyergyó és Udvarhely irányából éri el Csíksomlyót. A déli gerinc a Kászonokon keresztül, Háromszék irányából, míg a keleti vonal a Rákoczi vártól Szépvízen keresztül éri el a ferences kegyhelyet. A megyében így a Mária út hossza több mint 350 km.

Az út csoportosan vagy egyénileg, elsősorban gyalogosan járható végig. Kezdetben útjelzések és táblák jelölik, majd később információs táblák, pihenők kiépítése következik. Idővel térképes zarándokkalauz készül az ajánlott látnivalókkal, és út menti szálláshelyekkel.

Balról-jobbra első sor: Benő Noémi, Timár Katalin, Gergely Géza plébános, Erőss Mónika; hátsó sor: balról jobbra Flóra Beáta, Szakács László Ágnes, Timár István, Erőss Zoltán, Fekete Szilárd

Megszerveződnek az állomáshelyek, ahol a zarándok igazoló pecsétet kap, hogy az adott szakaszt bejárta.

A Mária Út Egyházmegyei fővédnöke dr. Jakubinyi György érsek. Az állam részéről a Román Vidékfejlesztési és Turisztikai Minisztérium hagyta jóvá az út építését. A kiépítés érdekében partneri együttműködés írt alá a Hargita Megyei Közösségi Fejlesztési Társulás, Gyulafehérvári Caritas és az EKE (Erdélyi Kárpát Egyesület). További partnerek a gyakorlati kivitelezésnél a helyi polgármesteri hivatalok, közbirtokosságok, egyházak, ifjúsági szervezetek, cserkészek, vállalkozók.

A MI MÁRIA-UTUNK

A keleti vonal a Kontomáci kápolnától indul, érintve a Rákóczi-várat – Pipás – Apahavas – Ugra patak – Ciherek p. – Széphavas – Pogány havas – Sz. László kápolna – Pájszó – Cseroldal – Idegenek temetője – Szépvízi templom – községközpont – Szent László szobor – Rákosi út – Borzsovai út – Borzsova alsó része – Vásár útja – Vásár kapu – Szent János kápolna –Delne – Pálfalva – Csíksomlyó.

Amit a leírásból is kitűnik, az útvonal nagy része Szépvíz község területén vagy annak közbirtokossági területein halad át. A munkálatok május végén, június elején kezdődtek a polgármesteri hivatal, a papság, a község és a helyi ifjúsági szervezetek támogatásával.

Jó volt megtapasztalni, hogy a jó ügy érdekében a község, a „közösség” felelős vezetői egy emberként lettek a Mária Út „utászai”!

MOLNÁR SÁNDOR
Székelyföldi Mária Út koordinátor

APÁK NAPJA

Május 29-én, vasárnap a szépvízi templomban az édesapákat köszöntöttük. Egy asszony és hat leány verseket szavalt az édesapákról. Ezután minden évben Szépvízen május hónap első vasárnapján az édesanyákat, május utolsó vasárnapján pedig az édesapákat köszöntjük és értük imádkozunk. Mindannyian megérdemlik!

GÁBOR ZOLTÁN
plébános

RÖVID MEGTORPANÁS ÉS ERŐS TENNIAKARÁS

Mikor a szépvíziek értesültek az 1880. június 27-én keltezett püspöki levél tartalmáról, a falu lakosságán mély döbbenet vett erőt, nagy elkeseredés volt, nemes reményeik porba hullását tapasztalták meg. Ugyanis a Lönhárt Ferenc püspöki helynök kézjegyével ellátott leirat azt ajánlja a szépvizieknek, hogy egyelőre hagyjanak fel a templomépítéssel, mert nem képesek azt végbevinni.

De a népet már nem lehetett lebeszélni, eltéríteni a templom felépítésének gondolatától, minden jelenlevő anyagi erőt megmozgattak, hozzá is kezdettek rögvest és néhány év alatt már pirosban állt az épület. Azonban az anyagi erő csakugyan kifogyott, és 1891-ig szünetelt az építkezés. A három tízes székely közbirtokosság nyakába szakadt a teljes felelősség, és ennek a saját belátása szerint kellett a további munkálatokról gondoskodnia, mert még a torony is hiányzott. „A jobbak lelke sírt, látván, hogy a félig épült templom az idő viszontagsága miatt már-már romlásnak indul. Föllángolt újra a vallási buzgóság, megfeszítették minden anyagi erejüket, és ismét munkába vették az épületet és felemeltetvén a szép tornyot, már csak a felszerelésekről kellett gondoskodni. De az anyagi erő újra kifogyott."(szépvízi Domus Historia).

Rövid tanácskozás után a csíkszentmiklósi egyházközség pénztárához fordultak kölcsönért, ahonnan kaptak is 10.000 forintot kölcsön 2%-os kamatra. Bálint Lázár szentmiklósi plébános a templomépíttető bizottság élére állt, és az ő vezetése mellett három szép harangot vásároltak: a legnagyobb 816 kg, a középső 450 kg és a kicsi 200 kg súlyú, a három harang 6600 koronába került, mindhármat modern állványokra fel is szerelték a toronyba.

Megrendelték a főoltárt, el is készült elég gyorsan és amikor fel akarták állítani, akkor derült ki, hogy ez a drága oltár (4500 korona) egyáltalán nem felel meg főoltárként, ugyanis túl kicsi és a rajta levő szobrok is csak közelről szemlélhetők, messziről nem láthatóak. Közös akarattal ezt az oltárt elhelyezték az

oldalkápolnában, azóta is ott van, és ott nagyon jól érvényesül. Új főoltárt rendeltek, és így készült el a jeleni főoltárunk 2900 korona értékben. Ezzel egyidőben készült el a két mellékoltár: Jézus Szent Szíve és a Lourdesi Szűz Mária oltára. Előbbi szépvízi Antal Domokos és neje Imre Veronika, utóbbi Bodor József és neje Bodor Borbála csángó házaspár adományából. A mellékoltárok szobrait a szépvízi hívek vásárolták meg. Az orgona is elkészült. „A legszükségesebbekkel felszereltetvén a templom, a három tízes székely birtokosságnak óhaja a teljesülés pontjára jutott. A nép vágyva-vágyott arra, hogy az oly nagy áldozattal emelt templom végre rendeltetésének átadassék. Éppen ezért közlelkesedéssel kérték a kegyes Főpásztort, hogy a templom benedikálásáról magas bölcsességgel gondoskodjék. A láng lelkü főpásztor 1896-ban Felcsík érdemes főesperesét Murányi Kálmánt bizta meg e magasztos tiszt teljesitésével, aki ugyanezen év június 27-én a felcsiki papság segédkezése mellett a vidék katolikus hiveinek jelenlétében benedikálta a templomot."

Az első szentmisét is a kerületi főesperes úr tartotta, és miután ajkairól elhangzott az eget és szívet rázó „Gloria", „sírt a nép örömében és a fönségesnek kimondhatatlan érzete uralta a szi-veket."(szépvízi Domus Historia)

Sok küzdelem, visszautasítás, mellőzés, csalódás és rengeteg fizikai munka árán végre ünnepelhettek a szépvízi emberek, felépült az impozáns, neogótikus templom. Áll az épület és ők megtették az első nagy lépést az önállósulás felé. Gyönyörű templomuk van, de papjuk még nincs.... Erről majd a következőkben szólunk.

GÁBOR ZOLTÁN

plébános

SZENT JÓZSEF ÜNNEPE CSÍKBORZSOVÁBAN

2011. május 1-én déli fél egy órai kezdettel tartották meg Csíkborzsovában Szent József, a munkás búcsú-ünnepét. Az ünnepi szentmisét Boros Károly csíktaplocai főesperes-plébános végezte a környékbeli plébánosok jelenlétében.

Az ünnepi szónok Bodó György gyimesközéploki plébános volt, aki prédikációjában kiemelte Szent József példaértékű életét: „A mai napon szent Józsefet, mint munkást ünnepli Egyházunk. Minden megkeresztelt ember megkérdezheti magától, keresztségéből kifolyólag milyen kihívása van a jelen életre? Ha a Szentírást vesszük alapul, a válasz nem lehet más, mint Isten akarata szerint munkálkodni, Szíve szerint építeni, alakítani a társadalmat. Szent József pontosan az ő egyszerű, de elkötelezett munkájával bizonyította minden kor emberének, úgy számunkra is, hogy mit is jelenet az Isten akarata szerint végzett mindennapi munka. Szent József a szentírásban keveset szereplő Szent, de a cselekedetekben, mindennapok munkájának végzésében kimagaslóan naggyá vált. A mai napnak a kihívása, üzenet a becsületes hivatásszerető munka végzésére. Hiszen a mai világnak is cselekvő, becsületes keresztényekre van szüksége”.

A búcsús ünnep fényét emelte a Csikszentmiklós-Borzsova Egyházközség közös kórusának éneklése Bíró Zsolt kántor úr vezetésével. Gergely Géza plébános köszönetet mondott a Mindenható Istennek, hogy egy gyönyörű szép ünnepet ülhetett meg ez a kis, de Istenhez közel álló közösség. Az ünnepség a Himnuszok eléneklésével zárult.

GÁL HUNOR
IV. évf kispap

ŐSZIRÓZSA NYUGDÍJAS KLUB

Január óta működik a nyugdíjasok klubja Szépvízen. A megalakulás óta eltelt időszak is bizonyította, hogy igény van a rendszeres találkozásokra. A klub tevékenységéről Antal Szende Erzsébet kezdeményező számolt be a Nádi Suttogónak.

Közel negyvenéves munkaidő letöltése után lettem „öregségi” nyugdíjas. Annak rendje-módja szerint elbúcsúztam munkatársaimtól. Lezárva életemnek ama jelentős szakaszát, beléptem a nyugdíjasok soraiba. Úgy éreztem, hiányzott Szépvízről e lakossági kategória képviselete. Felmerült bennem ennek megszervezése, gondolata „Nyugdíjasok klubja” formájában.

Véleménykutatással fogtam neki a szervezésnek. A pozitív visszajelzéseken felbátorodva kértem ki a helyi polgármester úr véleményét, egyben azzal a kéréssel hozakodva elő, hogy fűtött termet biztosítana ezen célra a polgármesteri hivatal épületében. Szívélyes fogadtatásban volt részem. Egyeztetések után sikerült kijelölni a megfelelő termet (az úgynevezett eskető-terem lett ideadva). Jól esett a vezető pozitív hozzáállása. Népszerűsítésre a helyi plébános urat kértük fel, aki a templomban ismertette a meghívót e társaskör megalakítására. Személyesen igyekeztem felkelteni az érintettek érdeklődését.

ŐSZIRÓZSA

2011. január 24-én gyűltünk össze először, szám szerint 25-en. A polgármester úr köszöntötte az összegyűlteket és egyben ígéretet tett, hogy ha kéréssel fordulunk hozzá, lehetősége szerint segít. Meg is tartotta ígéretét. Biztosítja az épület kinyitását számunkra. Elkészíttette a kért asztalokat. El is határoztuk közösen, hogy minden hétfőn este összegyűlünk. Társaskörünknek nevet is adtunk: „Őszirózsa” nyugdíjas klub.

Tagjaink életkora 76 és 56 év között mozog. Programjainkat együtt beszéljük meg: ismerkedés, beszélgetések, viccmondás, felolvasás, közös éneklés. Nagyon sokan kiváló énekesek, úgymond „nótafák”.

Minden hónapban virággal köszöntöttük a születésnaposokat. Megtartottuk a húshagyati ünnepségeket, illetve a nők napját. Zenével, tánccal ünnepeltünk. Társasjátékoztunk is időközönként.

Az igényeket figyelembe véve akarjuk még változatosabbá tenni programunkat. Szívesen fogadnánk önkéntes előadókat is. Kapcsolatot szeretnénk kialakítani az ifjúsággal, a gyerekekkel. Ugyanakkor újabb tagokat várunk, akik szeretik a közösséget.

KÖZSÉGVEZETŐK BECZE ILYÉSTŐL NAPJAINKIG

A községi bíró a kis- és nagyközségek első tisztviselője, a községi elöljáróság feje, a községi képviselő-testület elnöke volt a kommunizmus beköszöntéig. Akkor a néptanácselnökök és a párttitkárok, majd a polgármesterek sora következett. Valamennyiük közös jellemzője, hogy pártállástól függetlenül megpróbálták előmozdítani annak a közösségnek és községnek ügyét, amelynek élére álltak/kerültek/kinevezték/választották. Mégis, hogy kik voltak ők, alig tartja nyilván az utókor, és névsorukat nehezebb összeállítani, mint például egy egyházközség papjainak, vagy egy iskola igazgatóinak listáját.

Községvezetők az óvodaavatón, 1960-as évek vége

Szépvíz önkormányzatának megbízásából viszont, mintegy másfél éves munkával hamarosan kiállítás nyílik Szépvíz település községvezetőiről Becze Ilyés militáris bírótól (1742) Ferencz Tibor jelenlegi polgármesterig. A felsorolás távolról sem lesz teljes, de egy több mint száz éves időszakról (az 1800-as évek végétől napjainkig) csaknem teljes képet nyújt mintegy harminc községi elöljáró bemutatásával (akad közöttük olyan is pl. Várteréz Bogdán vagy Huszár Gyula, akiről nem sikerült fényképet találni – ha valakinél esetleg akadna, kérjük jelezze a Nádi Suttogó telefonszámán).

Megfigyelhető az is, hogy a rendszerváltások időszakában (1944 vagy 1989 körül) sűrűbben cserélődtek a községvezetők, mint egyébként. Szépvíznek például 1944 és 1955 között kilenc, 1989 s 1995 között hat vezetője volt.

A Szent László napok alkalmával megnyíló kiállítás a községvezetők apropóján betekintést enged majd a községháza/néptanács mindennapi tevékenységébe is.

DACZÓ KATALIN
a kiállítás anyagának
összeállítója

DOLGOZÓ NÉPÜNK ÖRÖME

„Ezzel szembe máma dolgozó népünk örömmel néz körül az ország minden részében, amikor lássa, hogy pártunk és kormányunk minden intézkedéseiket a dolgozó népünk érdekében foganatosit. Felépitettük a háború idején lerombolt üzemeket, gyárokat, iskolákat és kórházakat, valamint az ország minden részébe újraépítettük a háború idején lerombolt és felrobbantott hidakat, számos új üzemeket és gyárakat építetünk, melyen keresztül ezer és ezer dolgozó férfi és nő jutott munkához, akik a régi rothadt burzsoá rendszer idején kenyér nélkül utra voltak maradva. Dolgozóink örömmel és szeretettel beszélnek a felszabadulásunk után elért eredményekről és azokról vívmányokról amiket elért dolgozó népünk a szocializmus építésében.

Oláh Balázs néptanácselnök az ötvenes években

Községünkben az R.M.P. helji alapszervezet irányitásával a község dolgozói becsülettel hozzájárultak a község szépészetéhez az 1954 évi építkezési munkálatok terén. Már az 1954 évi önmegadóztatási összegek megszavaztatása előtt a néptanács állandóbizottságai javaslattal jöttek kéthidnak a felépítésére, amelyet a Néptanács Végrehajtó Bizottsága tervbe is vett és a népgyülés elé terjesztette jóváhagyás végett. Szépvíz viszonylatában a dolgozók elfogadták a fenti hidak építését, amelyeknek a felépítésére megszavazták az 1954 évi önmegadóztatási összeget.

Csíkszentmiklós viszonylatában az összeg megszavazása a kultúrotthon további elkészítésének céljára történt.

Csíkborzsova viszonylatban az iskolakerítés kijavítására valamint a kultúrotthon kijavítására lett megszavazva. A fenti munkálatok elvégzését a dolgozók örömmel fogadták és munkavállalásokkal jöttek a munkálatok elvégzésére." (A Néptanács Végrehajtó Bizottságának jelentése – 1954. december 25.)

POZDOR ÉS POZDORKA HAGYOMÁNYŐRZŐ NÉPTÁNCCSOPORT

Szépvízen az első tánccsoport 2005 őszén alakult Bara Attila kezdeményezésével. Akkor 35 lelkes fiatallal kezdtük el a tánctanulást, és fél év alatt az első betanult koreográfia már színpadra is került a 2006-os Szent László falunapi ünnepségen. Nagyon sokat gondolkodtunk, hogy milyen nevet adhatnánk a csoportnak, végül egy virágnevet találtunk a legmegfelelőbbnek. A „Pozdor" egy nagyon ritka, védett havasi virág, ami Szent László hetén virágzik és nálunk Pogányhavason is megtalálható sárga és lila színben.

A csoport megalakulása után több meghívásnak tettünk eleget, mint például: Kosz Szilveszter Gyermek-néptáncfesztivál, Nárcisz ünnepély Szentegyházán, Ezer Székely Leány Napja Csíksomlyón, Csűrdöngölő – Hargita Megyei Gyermek- és Ifjúsági Néptánctalálkozó, Csíkszenttamási tánctalálkozó; a szomszédos települések falunapi rendezvényei, magyarországi fellépések a testvértelepüléseken (Újkígyós, Kisgyőr).

A kezdeti 35 fős csoport az évek során kezdett megfogyatkozni, muszáj volt utánpótlásról gondoskodni. Így alakult meg az akkor még 5-8. osztályosok csoportja, a „Pozdorka" 20 taggal, akik mind a mai napig aktív tagjai a csoportnak.

Jelenleg az aktív táncosok létszáma óvodástól egyetemistákig: 90 fő.

A műsoron szereplő táncok és koreográfiák a következők: felcsíki és csíki táncok, mezőségi, sóvidéki, kalotaszegi, küküllőmenti, moldvai, dunamenti leánykarikázó, dalcsokor és üveges táncok.

A próbák sorrendje a következő: kedden 19 órától a 7-8. osztályos lányok, 21 órától a Szépvízért Ifjúsági Szervezet kérésére kezdő szintű táncoktatás korhatár nélkül; pénteken 17 órától az 1-4. osztályosok, 18 órától a 4-6. osztályosok, 19 órától a 7-8. osztályosok, 20 órától Pozdorka, 21 órától Pozdor.

NAGY ÁRPÁD
táncoktató

ÜGYES KEZEK OTTHONA CSÍKSZENTMIKLÓSON

Karácsonykor, Húsvétkor, anyák napján, gyermeknapon kézműves foglalkozásokat tartunk a csíkszentmiklósi óvodások és kisiskolások számára a művelődési ház emeleti termében, az „ügyes kezek otthonában".

Valljuk, hogy amíg dolgozunk, igen sok ismeretet, tudást adhatunk át gyermekeinknek. Munka közben kitartásra késztetjük őket, fejlődik szemük és kezük együttműködése, megfigyelő-, belátó- és alkotóképességük növekszik. Szókincsük és beszédkészségük gyarapodik, sikerélményhez jutnak a tevékenységek folyamán. Megismerhetik az ajándékozás, adakozás, az „én is tudom, te is tudod" jó érzését is. A foglalkozásokon 30-40 gyermek vesz részt, lelkesedésük, munkakedvük bámulatra méltó. A kisgyermek örömmel megy oda, ahol tevékenykedő felnőttet lát, és utánozni akarja őt. Ki szeretné próbálni, hogy hogyan alakul az ő keze között az anyag, hogy születik egy-egy mű, ami újabb játék forrása lehet.

A 2005-ben felavatott helyiséget bérmentesen használjuk Ferencz Tibor polgármester úr beleegyezésével és köszönettel tartozunk a csíkszentmiklósi közbirtokosságnak, hiszen anyagi támogatásukkal többször is hozzájárultak munkánk sikeréhez.

AZ ÜGYES KEZEK OTTHONÁNAK IRÁNYÍTÓI

CSEREBOJTOS NÉPTÁNCCSOPORT

Csíkszentmiklósról felkértek, hogy vegyek részt egy tánccsoport indításában. Ez részben sikerült is, mert jelen pillanatban két működő csoportja van a falunak.

Az első csoport, a Cserebojtos a 2009. június elején megrendezett Csíkszentmiklósi Ifjúsági Napok keretében mutatkozott be. A Cserebojtos név a Cseretető és a Bojtos-gödör összevonásából alakult.

A második csoport a fiatal házasok csoportja, akik 2010. elején kezdték el tevékenységüket és rövid idő alatt nagy népszerűségre tettek szert. Ez a csoport idén április utolsó hétvégéjén magyarországi turnén is részt vett: Sződön és Monoron fergeteges előadást mutattak be a budapesti Vadrózsák együttessel közösen.

NAGY ÁRPÁD
táncoktató

EREDMÉNYES ÉVEK ÁLLNAK MÖGÖTTÜNK

fotó: Kuna Csaba

Amióta világ a világ, a „nemes, küzdő, szabadlelkű" emberek az iskola „tüzes szívkohóiban" edződnek. Noha az iskola belső, szellemi élete örök változásban van, ugyanakkor olyan „műhely" is kell legyen a mindenkori iskolás számára, ahol nyugodt körülmények között tanulhat a világegyetem titkairól s ezért megtenni mindent érdemes.

Egy jó pedagóguscsapattal, vezetőtanáccsal, szülőbizottsággal, nyugdíjas kollégáim jótanácsaival a hátam mögött sikerült megvalósítani számtalan olyan dolgot, amely fontos egy modern iskola életében. A 2008-2011. közötti időszakban erőfeszítéseinknek köszönhetően a csíkszentmiklósi iskola külső képe alaposan megváltozott. Megújult a nagyiskola épülete. Folytatódtak az előző években Simon Mónika-Krisztina igazgatósága alatt megkezdődött munkálatok. Belső illemhelyeket alakítottunk ki, központi fűtésrendszert létesítettünk. A tornatermet felújítottuk, a padlót kicseréltük, megújult a villanyhálózat. A nyílászárok cseréje ebben az évben is folytatódott. Az informatika termet az új szabványok szerint megfelelő berendezéssel, interaktív táblával láttuk el. Rendeztük az iskolaudvart, virágágyások, padok, és tujafenyők díszítik, új kerítéssel vettük körül.

A kicsi iskola épületének tetőszerkezetét kicseréltük. A nyári vakáció idején folytatódik az épület kibővítése. Az új épületben helyet kap majd iroda, raktárhelyiség és benti illemhely is. A tetőtérben osztálytermeket alakítunk ki. Mindezt a tanfelügyelőség, a polgármesteri hivatal, a csíkszentmiklósi és a borzsovai közbirtokosság valamint a szülők közbenjárásával sikerült megvalósítani. Az udvar kerítésének elkészítése folytatódik a nyár folyamán. Az ehhez szükséges faanyagot a közbirtokosság biztosítja.

Az óvodában új mellékhelyiséget alakítottunk ki és a játszóteret felújítottuk.

Borzsovában 2010 őszén az iskola épületét szintén felújítottuk, benti illemhelyeket alakítottunk ki, 2011 nyarán a nyilaszárók, a tornác, a bejárati lépcsők kicserélésére kerül sor a helyi közbirtokosság anyagi támogatásával. Tanintézményünk állandó kapcsolatban áll a helyi polgármesteri hivatallal, a közbirtokosságokkal és a helyi vállalkozókkal. Valamennyiüknek ezúton is köszönöm a támogatást.

Iskolánk tizenhét éve tartó testvériskolai kapcsolatban áll a magyarországi kajárpérci Általános Iskolával. Ladó Julianna tanárnőnek köszönhetően az idén nyáron a mi iskolánk tanulói látogatnak el Kajárpércre.

Minden tanévben számos tanórán kívüli tevékenység zajlik: történelem- és földrajzvetélkedők, karácsonyi, farsangi, március tizenötödiki ünnepség, az anyák napja, a gyermeknap, a pedagógusnap megünneplése, iskolanapok. A tanerők által szervezett tanulmányi kirándulások sok tanulót megmozgatnak. Idén Gyulafehérvár-Déva-Hátszegi rezerváció útiránnyal lesz két napos kirándulás Simon Mónika vezetésével. Tanulóink részt vesznek körzeti és megyei versenyeken, ahonnan diplomákkal, kupákkal térnek haza.

A felsőbb iskolákba bejutó tanulók a visszajelzések szerint megállják helyüket, úgy a magaviselet, mint a tanulás terén. A tantestület nevében ezúton is köszönetet mondok azon szülőknek, akik a helyi iskolába íratják gyermekeiket, ezzel is biztosítva az osztályok összevonás nélküli fennmaradását, vagy éppen megszűnését. Van rá példa, hogy az a gyermek, aki itt tanult, líceumi osztálytárs lesz a nem itt tanult helybélivel, vagy talán még erősebb középiskolában tanul tovább.

Bízom benne, hogy közösségünk támogatásával a következendő években is biztosítani tudjuk gyerekeink számára a megfelelő körülményeket, színvonalat és felkészülést.

KUNA CSABA-TIBOR
iskolaigazgató

NEMZETI VISELETÜNK

– beszélgetés Sárig Irénke nénivel –

– K.K.: Megkérem, tessék elmondani, hogy ez a székelyruha miből áll, és ki készítette?

–S.I.: A főkötőt nem én készítettem, azt a Kászonokban vettem. Az volt a szokás, hogy mikor a lány ment férjhez, kellett hogy legyen neki fejkötő, amit úgy hívtak, hogy csepesz. Ezt a legény vette ajándékba. Erre mondták azt, mikor a lányból asszony lett, hogy „bekötötték a fejét". Misére úgy kellett menjen, hogy ezt a csepeszt viselte. A következő a székelyszoknya, amit én magam varrtam. Különböző színekből tevődött össze, mind például barna-, fekete, piros-fekete. Az egyszerűbb színezésű az hétköznapi és az idősebb asszonyoké volt. Az ünnepi szőttesek színesebbek voltak: piros, fekete, zöld, kék – ízlés dolga volt, hogy ki milyent varratott. Én kimondottan a piros-feketét szerettem, azt is keskeny csíkokban. Az anyagot magam szőttem meg piros- fekete gyöngyfonalból, a többi magára ment, az ing, a mellény, melyen a hímzést is én csináltam. Hűvösebb időben szükséges kellék volt az ujjas is, vagy bekecs. Ezt is én magam szabtam és varrtam, a mintát öregasszonyok régi bekecséről vettem. Ennek a ruhadarabnak különleges szabása van, magyar Bocskai szabású. Előre ki kellett hímezni, én magam terveztem és hímeztem.

– K.K.: Tehát Irénke néni, nem csak viselője, hanem úgymond készítője, gyártója is volt viseletünknek. Hol és kitől tanulta ezt a szép szakmát?

– S.I.: A férfiszabóságot édesapám, Péter Pál mellett tanultam, ő azt mondta, ez nem elég, meg kell tanulnom a női szabóságot is. Szépvízre jártam a varrodába és ott tanultam meg. Mikor megtanultam, édesapám azt mondta: „Na, kenyeret adtam a kezedbe". Ekkor ébredem rá és értettem meg, én ebből kell megéljek. Visszatérve édesapámra, miután elsajátította a nő- és férfiszabóság csínját-bínját, mivelhogy akkor lövétei posztóból dolgoztak, akkor Péter Miklós bácsitól (Szentmiklós) megtanulta a cándraszabóságot. Mivel akkor mindenki székelyharisnyába járt, sok volt a rendelés, meg kellett tanulni a harisnyakészítést is.

– K.K.: Igaz, hogy székelyharisnya jelképezi a viselője hovatartozását?

– S.I.: A szabás és a vonás nem, de viszont a harisnyát díszítő zsinor színe jelképezte a rangot. Kiknek nemeslevelük volt, vagyis nemes családhoz tartoztak, a harisnyájukon szürke zsinort viseltek. A piros zsinór huszárdíszből való, kik saját lóval mentek háborúba. Ezeket a családokat nevezték lófőszékelyeknek.

Ezt követte a fekete zsinór, ezt azok viselték, akik a katonarészről valók.

Zöld zsinóros harisnyákat jobbágyok viselték.

Apáink és nagyapáink idejében, szigorúan be voltak tartva ezek a szabályok, például volt egy olyan eset, hogy valakinek, ki huszár volt, harisnyát varrt édesapám és az üzletben csak zöld zsinór volt, másnap az ember visszajött és azt kérte édesapámtól, hogy cserélje ki a zsinórt pirosra. Megtudván, hogy nincs piros zsinór: akkor, Pali bácsi, ne tegyen semmilyent.

– K.K.: Ez rang megkülönböztetés a női ruhán észlelhető volt-e?

– S.I.: Nem volt észlelehető, annyit tudok, hogy Felcsíkon a női szoknya alján a módosabbaknak szélesebb volt a bársony csík.

– K.K.: Mit húztak a lábukra?

– S.I.: A férfiaknál főleg ünnepnapokon keményszárú fekete bőrcsizma, kivétel a hétköznapokon, akkor bakancsot is felhúztak. A nőknél fekete csizma, nyáron pedig fekete körömcipő. Derékon felül nőknek az ing, a mellény és bekecs. Férfiaknál fehér ing, mellény, egy őszi-tavaszi bekecs ujja vitézkötéssel ellátva, télre meg egy vastagabb.

A férjem egy bőrrel bélelt vitézkötéses ujjast viselt télen, ami még most is megvan. Édesapám a vitézkötést Vásárhelyről rendelte, egy Mihály Józsefné nevű asszonytól.

– K.K.: Irénke néni, mondja el hogy érezte magát a székely viseletben, és szereti-e viselni?

– S.I.: Természetesen nagyon jól éreztem magam benne, nagyon szeretem viselni. Annyira tiszteletben tartottuk, hogy csak ünnepnapokon viseltük és akkor, amikor keresztekkel vonultunk. Nagyon felemelő érzés volt, hogy a pünkösdi búcsúra mindenki kimondottan csak székelyruhában jött el.

– K.K.: Napjainkban egy rendruha árából lehet csináltatni székelyruhát és vannak szakemberek is, de sajnos egyre kevesebben viselik. Mit üzen ennek kapcsán a fiataloknak?

Fotó:Kovács Károly

– S.I: A hagyományt, mely évszázadokon keresztül élt, kötelességünk őrizni és a székelyruhát tiszteletben kell tartanunk, mivel felelősek vagyunk őseinknek és adósai a jövő nemzedéknek. Ajánlom minden székely embernek, asszonynak s fiatalnak, ki nem szégyenli őseit, hogy a szekrényben legyen egy rend székelyruha és legalább nagyobb ünnepeken viselje és büszke lehet arra, hogy ősei akkor is viselték, amikor ez tiltva és büntetve volt.

– K.K.: Köszönöm szépen az értékes beszélgetést, jó egészséget és türelmet az öregség keresztjének viseléséhez!

kérdezett***: KOVÁCS KÁROLY***

KULLANCSKALAUZ

A kullancsok pókszabású, egységestestű, ízeltlábú, vérszívó élősködők, amelyek világszerte sok bajt és betegséget okoznak a háziállatok és az emberek körében. A Földet közel nyolcszáz kullancsfaj népesíti be, ebből negyvenkét faj honos tájainkon. Hat kullancsfajta támad szívesen háziállatokat és embereket. Európában, így hazánkban is, a legnagyobb egyedszámban a közönséges kullancs van jelen. Ezt másodikként a birkakullancs követi.

A kullancsok támadására két irányból számíthatunk. A szemmel rendelkező, látó kullancsok a gyepi növénytársulásokat lakják, és a fűszálak árnyékos fonákján megkapaszkodva, lesből várják áldozatukat, akire alulról kapaszkodnak fel. Ezt a stratégiát alkalmazza a birkakullancs.

A szem nélküli, „vak" kullancsok a lombos erdők lakói. Áldozatukra fentről vetik rá magukat, a cserjék és fák leveleinek árnyékos oldaláról. E támadási módot alkalmazza a közönséges kullancs, amely főleg a cseretölgy alapú erdők lakója, de megtalálható országszerte a kertekben és közparkokban is.

A kullancsok a vadállatokból a szívott vérrel veszik magukba a kórokozókat (vírusokat, baktériumokat, parazitákat) és „oltják" tovább a következő csípett áldozatukba. A kullancsfertőzések leggyakrabban a kullancsok szúrásával (nyállal) történnek, de a kullancs másképp is fertőzhet. A kullancs székletében is vannak kórokozók. A széklet beszáradása után az felporzik és az állat vagy ember belélegezheti és légúti fertőzést szenvedhet. A birka, kecske vagy tehén nyers tejének fogyasztásakor is fertőződhetünk, a kullancs által a kérődzőbe juttatott kórokozótól.

A kullancsveszélyt terület- és egyedvédelemmel csökkenthetjük.

TERÜLETVÉDELEM

Kerülni kell a vadak által gyakorta látogatott helyeket, vadcsapásokat és vadetetőket. A házak és állattartó épületek körül kaszálással, bozót- és rágcsálóirtással kell megszüntetni a kullancsok életterét. Az urbanizált helyektől távol kell tartani az erdei állatokat, különösen a sünöket. A másik lehetőség a területek kullancsirtó permetszerrel való permetezése (három hetenként).

EGYEDVÉDELEM

Az egyik lehetőség, hogy a kullancsok „napfényt gyülölő" tulajdonságát használjuk fel ellenük: kullancsszezonban a reggeli és délutáni órákban ne tartózkodjunk árnyékot adó cserjék alatt, sem mi, sem kedvenc háziállataink. A természetben könnyen ellenőrizhető, bő, derékon és bokán zárt öltözetben tartózkodjunk, és gyakran tartsunk „kullancsvizitet". Az egyedvédelem másik lehetősége a kedvenc állat, s a magunk védelmének biztosítása céljából az, hogyha az állatpatikákban vagy gyógyszertárakban kapható különféle készítmények közül rendszeresen alkalmazzuk valamelyik kullancsriasztó terméket.

A kullancsok által terjesztett különféle kórokozók a csípés kezdetétől számítva néhány órán vagy néhány napon belül jutnak át az áldozatba. A kullancscsípés felfedezésekor ajánlatos minél hamarabb orvosi ellátást igényelni. Sok hibás népi módszer él a köztudatban (zsírral bekenés, körömmel való eltávolítás stb.) amik éppen a fertőződést idézik elő. A kullancsot speciális csipesszel távolítjuk el. A bőrhöz a lehető legközelebb kell megfogni, s egy határozott mozdulattal kell kirántani. Vigyázat! Sem a nyaki részét, sem a potrohát nem szabad megfogni, mert ilyenkor a fertőzött váladékot az áldozatába juttatja.

A kullancsok által terjesztett betegségek közül az agyhártya- és agyvelőgyulladás ellen létezik védőoltás. A Lyme-kór ellen nincs védőoltás.

A kullancsot minél hamarabb el kell távolítani a bőrből, és még hetekig figyelni kell a csípés helyét.

DR. VITOS ERIKA
családorvos

JÓ HÍREK GROSU LACIKÁRÓL

A magasszintű és szakszerű rehabilitációs kezelés eredménye szinte bámulatos. Lacika beszél, kacag, bal kezét és lábát jobban, a jobb felét kevésbé használja, de minden nap újabb fejlődést hoz számára. Úszik, gyógytornázik, segítséggel már lépni is próbál, emlékszik a baleset körülményeire és a kómás állapotban neki mondott egyes dolgokra! Szüleivel beszélt, amikor meglátogatták, megértette, hogy nem maradhatnak vele, mert neki még hosszú ideig az intézményben kell maradnia a gyógyulás reményében – és ő gyógyulni akar. A község aprajanagyja nagy érdeklődéssel kíséri Lacika gyógyulását. Az anyagi támogatás mellett a családnak nagyon jól esik az együttérző érdeklődés.

Most magyarországi anyagi támogatók segítségével még augusztus végéig marad Lacika a rehabilitációs központban.

Reméljük, hogy a következő beszámolónk további szép eredményekről szól majd.

DR. VITOS ERIKA
családorvos

GYŰJTSÜNK GYÓGYNÖVÉNYEKET!

A FEKETE BODZA

Sokan ismerik a bodzaüdítő kellemes ízét, de kevesen tudják, hogy a fekete bodza milyen gyógyhatású anyagokat tartalmaz. Valószínűleg arra is kevesen gondolnak, hogy jól el kell különíteni a gyalogbodzától, ami nem fogyasztható, hisz enyhe lefolyású hányással-hasmenéssel járó növényi mérgezést okozhat. A gyalogbodza virágai kellemetlen illatúak, fekete bogyótermései pedig felálló terméscsoportban állnak.

A fekete bodza nyirkos, tápanyagban és nitrogénben gazdag talajt kedveli, megtalálhatjuk patakparton, útszéleken egyaránt. Leveleit egész nyáron, virágát júniusban, az érett bogyóit pedig szeptemberben gyűjthetjük.

A bodzavirág flavonoidokat, szaponinokat, antioxidánsokat, illóolajat tartalmaz, így kiválóan alkalmas meghűléses megbetegedések és hurut esetén, továbbá hashajtó, vizelethajtó, fájdalomcsillapító, valamint izzasztószerként és immunrendszeri serkentőként, immunerősítőként is alkalmazható.

A bodza bogyója gyümölcssavakat, vitaminokat, flavonoidokat, antioxidánsokat valamint ásványi anyagokat és mikroelemeket tartalmaz. A bogyókból lé, szörp, kiváló lekvár készíthető, ami izzasztásra, vizelethajtásra, vértisztításra, székrekedés ellen jól használható, ezen kívül gyógyhatásai közé sorolható az álmatlanság, a migrén, a fájdalmas ideggyulladások, köhögéscsillapítás elleni alkalmazás is. Magas vitamintartalmának köszönhetően sok betegséget megelőzhetünk fogyasztásával.

A bodzacserje levele nagy koncentrációban tartalmaz kéksav-glikozidokat, cseranyagot, gyantát, A-provitamint ami reumás bántalmak ellen ajánlott.

A bodza legismertebb felhasználási módja a bodzalimonádé és a bodzaszörp, viszont a virágból nemcsak ital, hanem palacsintatésztába mártva és forró zsiradékban kisütve különleges édesség is készíthető, szárítva teának is használható. A bogyókból készíthetünk bort, likőrt vagy lekvárt.

Bodzaüdítő: 10 virágot, egy kiló cukrot, 2,5 dkg citrom sót elkeverünk 10 liter vízbe. 24 órát állni hagyjuk, majd leszűrjük. Hideg helyen tárolva 1-2 hétig fogyasztható.

Bodzaszörp: 80 darab bodzavirágot leforrázunk 5 liter vízzel, hozzáadunk 5 kg cukrot és 17 dkg citrom sót. Kétháromnapig kavargatjuk, amíg a cukor elolvad, ezután leszűrjük és palackokba töltjük. Kb. 8 liter szörp lesz belőle. Tartósítószert adagolva hozzá egy évig is eláll.

TIMÁR KATALIN

A MOZGÁS ÖRÖM!

„Életünk első felében az egészségünket áldozzuk fel a pénz megszerzéséért, a második felében a pénzünket áldozzuk fel az egészség visszaszerzéséért. És közben megromlik az egészség és eliramlik az élet…” – fogalmazott Voltaire. Ezt a példát is szem előtt tartva kezdtünk neki immár fél éve a csíkszentmiklósi iskola tornatermében az aerobic edzéseknek.

Mit is várunk a mozgástól?

Legtöbben a legegyszerűbb dolgot akarjuk: le akarunk fogyni. De ezt csak a mozgás megszeretésén keresztül érhetjük el tartósan. A mozgásnak, sportolásnak örömnek kell lennie és nem büntetésnek!

Talán a legtévesebb rögeszme az, hogy csak az sportoljon, aki túlsúlyos! A mozgás nem kötelesség, éppen ezért be kellene mindenki iktassa az életébe kortól, nemtől és súlytól függetlenül. Ne feledjük, hogy a mozgás, sportolás nem lehet kampány vagy divat, ez egy életre kell, hogy szóljon!

Mozgásunk által nemcsak életformánkon, egészségünkön javítunk, hanem példát mutatunk gyerekeinknek, őket is mozgásra buzdítva!

Ezért szeretettel várok mindenkit, akinek mozgásra támadna kedve minden héten szerdán és pénteken este 19 órától a csíkszentmiklósi nagy iskola tornatermébe!

SEBŐK ANNA
tanítónő

A GAZDÁLKODÓ KÖZBIRTOKOSSÁG

A szépvízi közbirtokosság 2011. április 3-án tartotta az elmúlt esztendőre vonatkozó beszámoló közgyűlését. A közgyűlésen az 5025 szavazati joggal rendelkező tagságból jelen volt (személyesen vagy meghatalmazással) 3156 jog, amely 63%-os részvételi arányt jelentett.

Néhány adat a 2010. évi pénzügyi gazdasági tevékenységről.A közbirtokosság 2010. évi összjövedelme 1 928 000 lej volt, amely a következőkből tevődött össze:

területalapú támogatás – 1 104 000 lej;

fa-eladásból származó jövedelem – 721.000 lej;

szolgáltatások jövedelme – 48 000 lej;

kamatokból, bérekből származó jövedelem – 43 000 lej;

más bevételek – 12 000 lej.

A 2010-es év folyamán, amint a fenti adatokból kitűnik a közbirtokosság fő jövedelmét a területalapú támogatás jelentette. Ezért a fő hangsúlyt nem a fa-eladásokra, hanem a legelős területek karbantartására és feljavítására helyeztük és az 1 000 hektár támogatásra jogosult legelős területből 450 hektáron végeztünk legelőtakarítást.

Tavaly 14 hektáron ültetést végeztünk, 21,1 hektáron pótoltunk az előző években elültetett és elpusztult vagy kiszáradt csemetéket, 74 hektáron ápolási munkálatokat folytattunk. Úgy a legelőtakarítás, mint az ültetések és a csemeteápolási munkák során zömében helyi munkaerőt alkalmaztunk, így pénzkereseti lehetőségekhez a helyi emberek jutottak. 21 hektár idősebb ültetvényen ápolási munkálatokat (felszabadító vágások), valamint 219 hektáron gyérítéseket végeztünk.

A 2010-es év folyamán a tagságnak két alkalommal – húsvét előtt és karácsony előtt – a jogokra pénzt osztottunk. Húsvétkor 90 lejt és karácsonykor 100 lejt jogonként. Ennek az összértéke 954 000 lej.

Ugyanakkor az év folyamán kiosztódott 2393 köbméter tűzifa és műfa a tagság, illetve a lakosság részére. Az év végén, karácsonyra sikerült minden család részére egy-egy karácsonyfát ingyen biztosítani, akárcsak az elmúlt tíz esztendőben minden karácsonyra.

A közbirtokosság a jövedelmének jelentős hányadát fordította különböző adományokra és támogatásokra, amelyeknek a teljes összege 155 000 lejt tesz ki.

Ezek a következők:

Az egyház részére:

50 000 lej ravatalozóra;

50 000 lej orgonajavításra és felszentelésre;

21 000 lej a halálesetek és házasságkötések alkalmára fizetett segélyekre: 35 eset x 600 lej.

8 200 lej a helyi önkéntes tűzoltó egyesületnek;

8 000 lej a helyi labdarúgó csapatnak;

1 800 lej a helyi karate csapatnak;

5 000 lej a szépvízi állattartó-szövetségnek;

1 000 lej a borzsovai állatkiállításra;

5 500 lej a helyi iskola és óvoda részére karácsonyi csomagokra, valamint rendezvények szervezésére;

3 300 lej a szépvízi ifjúsági egyesületnek;

1 200 lej a nyugdíjasoknak.

GÁL ANTAL
közbirtokossági elnök

(A közbirtokosság elnökének beszámolója következő lapszámunkban folytatódik)

Kereszt Apahavason. A Szépvízi Közbirtokosság állíttatta

EREDMÉNYES VOLT A SIC-SZÉPVÍZ KARATE-DO

Májusban minden hétvége mozgalmas volt a Sic-Szépvíz Karate-Do csapatának. Május 7-én részt vettünk az S.K.I.F (Shotokan Karate Do International) országos bajnokságán, amit a Hunyad megyei Vulkánban rendeztek meg. Itt több sportolónk kiváló helyezést ért el.

A vetélkedőn összesen 180 versenyző vett részt. A karatésok formagyakorlatban (kata), illetve harcban (kumite) mérték össze tudásukat.

Csapatunk eredményei:

Egyéni formagyakorlat: Orbán Tamás (14-15 évesek korcsoportja) – 2. hely, Lukács Kinga (14-15 évesek) – 2. hely, Demeter Adolf (15-16 évesek) – 2. hely, György Ottó (16-17 évesek) – 3. hely.

Egyéni harc: Búzás Bálint (10 évesek korcsoportja) – 2. hely, Szentes Gellért (10-11 évesek) – 3. hely, Lukács Kinga (14–15 évesek) – 2. hely, Demeter Adolf (16–17 évesek) – 2. hely, György Ottó (16–17 évesek) – 3. hely.

Május 14-én Tusnádfürdőn részt vettünk 15 sportolóval a Tusnád Kupán, 21-22-én pedig Szászrégenben képviseltettük magunkat a Mester Kupán.

Május 27-29-én Fazakas Norbert sportolónk részt vett a Székesfehérváron (Magyarország) megrendezett Európa Bajnokságon.

A Vulkánban megrendezett országos bajnokság szépvízi résztvevői. Felső sor balról jobbra: Szatmári Domokos edző, Lukács Kinga, György Ottó, Demeter Adolf, Orbán Tamás, Incze Csaba edző; alsó sor balról jobbra: Tankó Zsolt, Rohán Imre, Fikó Zsófia, Búzás Bálint, Szentes Gellért, Kelemen Szabolcs

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani a sportolóink szüleinek, akik bátorításukkal és anyagi segítségükkel hozzájárultak a csapat sikereihez, valamint köszönet jár a helyi közbirtokosságnak és a szépvízi önkormányzatnak is, akik szintén sokat segítettek.

SZATMÁRI DOMOKOS ZSOLT

1danos mester

A CSÍKSZENTMIKLÓSI KIS FOCISOK EREDMÉNYEI

Fotó: Kuna Csaba

Csíkmindszent TAVASZ KUPA IV. hely

Gyimesfelsőlok TATROS KUPA körzeti döntő II. hely

Csíkpálfalva-Oldalcsík-Gyimes körzetből I. helyezéssel jutottunk a csíkszentdomokosi megyei kispályás bajnokságra, amit a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat – Kurutty szervezett.

Csíkszentdomokos megyei szakasz V. hely

MEG KELL KÖTNI A KÖTELEZŐ LAKÁSBIZTOSÍTÁSOKAT

A kötelező lakásbiztosításra vonatkozó 260/2008. számú törvény 2010. július 15-én lépett hatályba. A törvény eredetileg hat hónapos határidőt szabott meg, ami alatt a lakástulajdonosoknak kötelességük a lakásbiztosítás kifizetése. Mivel viszonylag kevesen kötötték meg a kötelező lakásbiztosítást, a határidőt 2011. július 15-ig tolták ki. A sajtóközleményt a Belügyminisztérium tette közzé, hivatkozva az illető jogszabály 35. cikkelyére, miszerint, a kötelező lakásbiztosításokat az első biztosítási szelvények kibocsátásától számítva egy éven belül kell megkötni. Mivel az első szelvények 2010 július 15-én jelentek meg, így az önkormányzatok, ha nem lesz újabb módosítás, 2011. július közepe után 100-tól 500 lejig terjedő bírsággal büntetik azt, aki elmulasztotta megkötni a biztosítást.

A biztosítást csak az arra kijelölt tizenhárom, Katasztrófa Ellenes Biztosítási Szövetséghez (PAID) tartozó biztosító társaságnál lehet megkötni. A fémből, téglából és betonból épített ingatlanok esetén évente 20 eurót kell fizetni, míg a vályogból vagy fából készült házak éves díja 10 euró. A biztosítás kizárólag földrengésre, földcsuszamlásra és árvízre érvényes. A biztosításokat a következő társaságoknál lehet megkötni: Groupama, Astra, Platinum, Uniqa, Generali, Ardaf, Euroins, Carpatica Asig, Grawe Romania, Credit Europe, ABC, Certasig és City Insurance.

CSÍKSZENTMIKLÓSI IFJÚSÁGI NAPOK

A pünkösdi ünnepek alkalmával, 2011. június 12-13-n zajlanak a VII. Csíkszentmiklósi Ifjúsági Napok.

A rendezvény tervezett programja:

Vasárnap, június 12-én este kulturális műsoroknak ad helyet a helyi kultúrotthon. A 20 órától kezdődő program keretében mutatják be „Kőbe vésett álom" címmel a Csíkszentmiklósról elszármazott Orbán József szobrászművész emlékére készített dokumentumfilmet. Készítették: Daczó Katalin, Daczó Dénes és Szabó Ádám. Közreműködött: Orbán Levente.

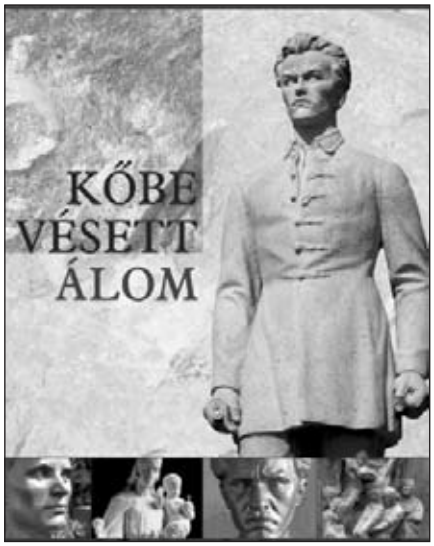

A bemutatót követően fellép a Csíkszentmiklósi Cserebojtos Néptánccsoport, majd a helyi fiatalok előadják Tamási Áron: A legényfa kivirágzott c. két felvonásos vidám népi jelenetet. Az este táncházzal zárul.

Hétfőn, június 13-án a sportpályán különböző szabadidős tevékenységekre kerül sor, köztük a hagyományos „Öreg-Fiatal" focimeccsre is. A rendezvényt a Communitas Alapítvány támogatja.

ANDRÁS IMRE
elnök
Csíkszentmiklósi Ifjúsági Szervezet

XII. SZÉPVÍZI LOVASNAP

Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala valamint a Csíkiló Sportegyesület 2011. június 26-án lovasnapot szervez Szépvízen. A rendezvény tíz órakor kezdődik fajtabemutatóval, majd 13.30-tól fogathajtó versenyre kerül sor három kategóriában: egyes fogat, kettes fogat, négyes fogat. Ezen felvonulnak az ország élvonalába tartozó fogathajtók.

A lovasnap keretében 10-12 különböző fajta kerül bemutatásra Bartha Róbert, a román lovasszövetség elnökének irányításával.

VICC-SAROK KOVÁCS KÁROLYTÓL

A székelyt beidézik a törvényszékre azzal a váddal, hogy gyilkossági kísérletet követett el egy román nemzetiségű személy ellen.

Törvénybíró:

– János bácsi, eskü alatt van, mondja el, mi történt?

– Hát, kérem, az igazat megvallva, az úgy volt, hogy utaztam a vonaton, velem szemben ült a sértett fél. Mivel ebédidő volt, elővettem a tarisznyából a szalonnát és a kenyeret, s elkezdtem békésen falatozni. Madéfalván a vonat egyet nagyot fékezett, s a szemben ülő beledőlt a bicskámba és utána még 18-szor.

A HÓNAP FOTÓJA

fotó: Czont Léda

XII. SZÉPVÍZI FALUNAPOK 2011. JÚLIUS 1-3.

JÚLIUS 1, PÉNTEK

14,00 – környékbeli falvak iskolásainak futball bajnoksága – focipálya

JÚLIUS 2, SZOMBAT

10,00 – minifoci vetélkedő – focipálya
11,00 – Szent László történelmi vetélkedő – a polgármesteri hivatal pinceterme
11,00 – főzőverseny – Kaszinókert
18,00 – Utcabál – meghívott a Role zenekar

19,00 – Fotókiállítás megnyitó – községháza

JÚLIUS 3, VASÁRNAP

10,00 – Ünnepi tanácsülés
10,30 – Községvezetők arcképcsarnoka – kiállításmegnyitó
11,00 – Foci-mérkőzés
12,30 – Ünnepi szentmise
20,00 – Hagyományőrző néptánccsoportok műsora, művelődési ház